

# ПОСЛЕДНАТА СТРАНИЦА ОТ ДНЕВНИКА НА МАРТЕНСКИТЕ МУЗИКАЛНИ ДНИ

Тя бе написана в неделя вечерта от Берлинския радиоректестър и от Българската хорова капела „Светослав Обретенов“. Под вдъхновеното ръководство на проф. Ролф Клайнерт в едно прекрасно сътрудничество, символизиращо дружбата на народите ни, музикантите от тия два забележителни колектива изпълниха Деветата симфония на Бетовен. Едно изпълнение, което със своята вълнуваща сила, с необозримата си дълбочина и с внушителната си монументалност увенча достойно края на тазгодишния ни музикален фестивал. Потокът от чувства, който нахлу в душите на слушателите, е трудно да се анализира и опише, затова ще се ограничим да хроникираме само онова дълбоко разтърсване, което възвися хората, вли им благородство и сили. Това са преживявания, които остават за цял живот и, в които е неуместно човек да се рови. Поради това ще се ограничим да проследим само фактите през последния от 24-те музикални дни.

Нийните гости от ГДР, след турнето си във Варна, София и Ловеч, се завърнаха в Русе за заключителния концерт. В неделя след обед се състоя среща между група германски гости и представителите на нашата общественост и на печата. Срещата бе открита и ръководена от главния диригент на филхармонията Илия Темков. На нея в откривена беседа берлинските другари изказаха впечатленията си, нагрудани по време на гостуването в нашата родина. По-долу привеждаме накратко техните изказвания.

## МАНФРЕД ЕНГЕЛХАРДТ,

болоач на колектива на Берлинския радиоректестър

— Обобщавайки впечатленията си от вашата страна, искам да ви доверя, че сърцата ни — както моето, така и на всички ни другари, бяха напълнени от онова топло и сърдечно гостоприемство, с което от първия до последния момент ни обградихте. Това са прекрасни преживявания, които ще останат като незабравими спомени. По време на нашето гостуване ние няхаме нито един концерт, гдето публиката да не ни посрещна възторжено и нито един случай, в който тя да не прояви твърда отзивчивост. Позволявам си да изтъкна примера с Пета симфония на Бетовен. Тя намери еред широк български слушател изключителен прием. Това очевидно се дължи преди всичко на самата творба, олицетворяваща свободолюбието на човешкия дух. Но в този смисъл изглежда може да се говори и за нашия народ. кой-

то сам е взел съдбата в ръцете си и гради социализма. Това е едно духовно родство с беговенови герои, което вероломно прави тази симфония тъй близка на нашия народ. Ние сме особено благодарни на Русенската филхармония и на др. Темков, които най-много допринесоха за установяване на тесните връзки между нашите институти.

## ГУСТАВ ШМААЛ, концертмайстор

От 1955 година насам идвам вече няколко пъти в България. И при всяко идване ми прави впечатление общият напредък на страната и особено на симфоничните колективи. Спомням си миналогодишния концерт в нашия оркестър, когато можах да констатирам високите му професионални качества. Те се проявиха още по-подчертано есенес при гостуването му в ГДР и сега, в този музикален фестивал. Едно развитие, което върви скокообразно.

Ние очакваме сега с нетърпение да ни гостуват и вашите най-малки симфонични. Аз вярвам, че те също ще ни изненадат много приятно. Постиганията на пионерския оркестър, за които сме чували, не са случайни. Те говорят за системната възпитателна работа с младите кадри. А това е една гаранция, че бъдещето пред вас се очертава светло илъчезарно.

## ХАЙНЦ ГЕБЛЕР,

председател на профкомитета при оркестъра

В нашия оркестър са гостували редица български диригенти и изпълнители. От тях сме слушали интересни неща за вашата страна. Затова очаквахме това турне с голям интерес. И още от Моста на дружбата ни обгърна такава топла атмосфера на гостоприемство, каквато при пътуванията си в други страни не сме срещали. Много силно впечатление ни направиха препъканите зали и възторжения прием на нашето изкуство.

Хубавите ни музикалски впечатления се допълват от туристическите ни впечатления. Навсякъде вниманието ни бе привличано от новите строежи, от красивите кокетни къщи на кооператори, грижливо обработените поля и градини.

Голямо значение има за нас фактът, че постигнахме не само официална, а и тясна лична дружба. В Русе ние завързахме близки приятелски връзки с наши колеги и те ще ни бъдат много полезни по-нататък, защото ще се изразят в размяна на инструментни, нотни и т. п.

## ПРОФ. КОХ,

болоач на групата на кларинетиста

Като професор в Берлинската консерватория аз и моите другари-преподаватели по духовни инструменти имаме трайни връзки с българските си колеги С. Дмитриев, Гърдев, Петков и др. С тях обменяме педагогически опит, помагала, нотни и пр. И това е много полезно. Искам да изтъкна три неща, с които българите плениха сърцата ни. Това е изключително голямото въздушевание на публиката, после ентусиазмът, с който се строи във вашата родина, и на трето място забележителното българско гостоприемство.

Аз познавам много български музиканти, от различни международни фестивали и техните високи изпълнителски качества ме убеждават, че вашата музикална култура разцъфтява с необикновена бързина. Имате талантливи млади педагози, с които се радваме да поддържаме контакти. Когато бяхме в София ние, група преподаватели в Берлинската консерватория, членове на радиоректестъра, имяхме творческа среща с вашите преподаватели по духовни инструменти. Тя бе много плодотворна. Искам да вярвам, че това не ще бъде последното ни посещение и, че в бъдеще ще си разменяме и други състави, например камерни (щрайхови и духовни), отделни солисти и т. н.

На съвещанието се изказа също така композиторът Димитър Сагаев и председателите по професията на работниците по изкуствата Хаджиганев. Те изтъкнаха значението на русенските музикални тържества, поздравиха техните

организатори и благодариха за отзивчивостта на Берлинския радиоректестър, чието участие се отбелязало върхна точка на музикалните дни. Те изказаха надеждата, че музикалните връзки между двата народа ще се развият още повече по линия на застъпване на повече съвременни български и германски произведения.

Вечерта в Дома на културата, препъпан до краен предел, се състоя заключителният концерт, който мина при рядко въздушевание. (За майсторството на гостите поместваме отделна рецензия). Изразител на ентусиазма, с който публиката посрещна изкуството на диригента и изпълнителите, стана секретарят на окръжния комитет на БКП др. Петко Йорданов. Той благодари за прекрасната интерпретация на великата творба, поздравиха двата колектива с високите им художествени постижения, като подчерта символния смисъл на безсмъртния Шилеров призив, пожела още по-голямо заедлбочаване на дружбата и културното сътрудничество между нашите два народа. След кратък отчет за мероприятията на Мартенските музикални дни, в който си послужи с яркия език на цифрите др. Йорданов изтъкна голямата роля на русенския фестивал не само в местен и в национален, но и в международен аспект. След това завърши музикалните тържества с пожелание догодина те да се разгърнат в още по-големи мащаби.

А оващите на публиката не стихваха. Това бе израз на благодарност както към гостите, така и към организаторите на този прекрасен почин. Това бе израз на народното одобрение и подкрепа.